

# Körösvidék

Körösvidék  
Magyar Nemzeti Múzeum  
Hirlaposztálya  
VIII. Múzeum krt. 11/16. Bud.pest

független keresztény politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Békéscsaba, Szent István tér 18. Telefon 60.  
Postatakarékpénztári csekk számla: 34-141.

Felolós szerkesztő:  
**MIGEND DEZSŐ**

Előfizetési árak:  
Negyedévre 6 pengő, egy hónapra 2 pengő  
Egyes szám ára 10 fillér.

## A hollandi forint, a lira és a magyar pengő

Lázás nyugtalanság a világ pénz piacain. Amióta Anglia letért az aranyalapról, nyílt háborúságot visel az aranyvaluták ellen és mindenképpen azon van, hogy a többi országot is rákényszerítse saját pénzének aláértékelésére. A küzdelem mindazok a valuták ellen irányul, amelyek eddig megőrizték az aranyalapot. Eddig a belga franknál el is érte Anglia a célját, de a többi nyugati valuta szilárdan ellenállott. Igaz, hogy valamenyi aranyvalutájú országban már sikerült hangulatot csinálni az aranyalapról való leérés mellett és Franciaországban, Hollandiában és egyebütt is vannak már hívei a pénz aláértékelésének. Most különösen két valuta ellen folytatja Anglia a háborúságot, és pedig egyfelől az olasz lira, másfelől a holland forint ellen. A lira erősen állotta a rohamot és az olasz kormány annak ellenére, hogy felfüggesztette a bankjegyek ércfedezeti arányát, erélyesen ragaszkodik ahhoz, hogy a lirát nem fogja aláértékelni. Az olasz valuta két nappal ezelőtt az európai tőzsdéken érzékeny árfolyamvesztésgket szenvedett ugyan, de az olasz hivatalos nyilatkozat hatása alatt az arvesztesség jórésze megtérült. Az angol sajtó mindazonáltal folytatja a lira ellen megkezdett hadjáratát.

A holland forint politikai válság tengelyévé lett. Ez a valuta amely a legteljesebb aranyfedezet felett rendelkezik és amely sziklaszilárd azért, mert Hollandia fizetési mérlege állandóan erősen aktív, valamennyi valuta telett a legjobban van megalapozva. És mégis sikerült az angol hangulatcsinálásnak magában Hollandiában híveket toborozni a holland forint aláértékelése mellett. Főként azzal érvelnek a devalváció hívei az aranyalap fenntartása ellen hogy a holland valuta túlságosan nehéz pénzérték és annyira megrágitja a termelést, hogy Németalföld kiviele versenyképtelen a világpiacon. A holland kormány, amelynek élén a világ egyik legkiválóbb pénzügyi tudósa, Collijn miniszterelnök áll, a legnagyobb eltökéltséggel védi az aranyalapot. Az ő kormánya azonban koalíciós kormány, amelynek sorában három katolikus párti miniszter van és éppen a katolikus párt az, amely a pénz aláértékelését sürgeti. A holland forint mégis előreláthatólag megőrzi a maga teljes értékűségét. Ha ugyanis a kormány megmarad, úgy feltétlenül fenn-

tartja az aranyalapot, ha azonban távozik, ez még korántsem jelenti bizonyossággal a holland forint leértékelését.

A lirán és a holland forinton kívül tudvalevőleg a svájci és a francia frank körül is felújul időről időre a spekuláció rohama, de mindkét valutát eddig sértetlenül fenn lehet tartani. Bizonyos azonban, hogy az aranyvaluták körül folyó manőverezés az illető országok gazdasági biztonságát és nyugodt légkörét zavarja és ezzel pénzügyi és gazdasági károk járnak. Ha e bizonytalansággal és nyugtalansággal szembe álljuk a kis Csonkamaagyarország valutájának szilárdságát, úgy a legnagyobb elégtétellel állapítható meg a magyar pengő biztonságos helyzete. Nemcsak hogy pénzünk belső vásárlóereje állandó és teljes, hanem az utóbbi időben a külföldön is erőteljesen szilárdul a magyar pengő árfolyama, ami főleg arra vezethető vissza, hogy a célszerű

rendelkezések következtében a magyar utasok ma már nem árasztathatják el a külföldi centrumokat. A magyar deviza- és pénzügyi tehát teljesen bevált. Semmiféle spekulációnak és mesterkedésnek nem sikerült a pengő vásárlóerejét kikezdeni és ma már szinte csodálattal látjuk, hogy a valuta-zugforgalom és a zuzarany piac beszüntette működését, mert a szilárd magyar pengő mellett nem érdekes és nem kiátásos a valuták és az arany zughban való megvárlása.

Ha a nagy, büszke nyugati valuták mai bizonytalanságával egybevetjük a mi szerény magyar pengőnk helyzetét, úgy meglepéddel és megnyugvással tölt el az a szilárdság és biztonság, amely pénzünk körül kialakult és fennáll. A magyar pengővédelem stratégiája kiállotta a tüpróbát, a magyar pengő becsülete csorbitatlan maradt. Nem dicsekszünk vele, de mint sikernek, mint eredménynek szívből örülhetünk neki.

## Hlinkák felveszik a harcot a csehekkel

Hlinka a „Szlovák” mai számában kijelenti, hogy ha a csehek harcot akarnak, a szlovák nép párt nem hátrál meg. Ez a kifak-

dás a felvidéki országtanács tagsági helyeinek szétosztása miatt történt, ugyanis még a zsidók is jobban jártak, mint Hlinka pártja.

## Ujabb vetőmaghitelre szorul Békés vármegye

Kisebb az átlagtermés a megyében az eddig megállapítottnál — Fontos fejtérjesztést intéz a kormányhoz a Gazdasági Egyesület

Fontos gyűlést tartott pénteken délelőtt a Békésvármegyei Gazdasági Egyesület igazgató-választmánya balczai Beliczey Géza m. kir. gazdasági főtanácsos, felsőházi tag elnöklétével.

Beliczey elnök kegyeletes szavakkal emlékeztet meg Súlyomy Lipót ügyvezető titkár elhunytáról, méltatta az elhunyt érdemeit és az igazgató-választmány az elnök indítványára egyhangúlag kimondta, hogy érdemes volt ügyv. titkárát az egyesület halottjának tekinteni és emlékét jegyzőkönyvében megörökíteni.

Drienyoszy János m. kir. gazdasági tanácsos ugyancsak szép, őszinte szavakkal méltatta az elhunyt érdemeit. Ugy az elnök, mint Drienyovszky kegyeletes szavait állva hallgatták végig a gyűlés résztvevői.

Dr. Darók József titkári jelentését terjesztette elő ezután. A jelentés körültekintő alaposággal számolt be a megyebeli gazdatársadalmat ért csapásokról és azokról a nagyfontosságú lépésekről, amelyeket Beliczey Géza elnök a méltányos kedvezmények kieszközölése érdekében tett. Hálára kötelezve ezzel is maga iránt a vármegye egész gazdatársadalmát.

mat ért csapásokról és azokról a nagyfontosságú lépésekről, amelyeket Beliczey Géza elnök a méltányos kedvezmények kieszközölése érdekében tett. Hálára kötelezve ezzel is maga iránt a vármegye egész gazdatársadalmát.

Kitért a jelentés a megyei mezőgazdasági kiállítások előkészületeire is, közölve, hogy a rendezőség felszólítja az állattenyésztő gazdákat kiállítási anyaguknak legkésőbb augusztus hó 15-ig való bejelentésére.

### A takarmányhiány miatt nincs kiállításra való állatállomány.

Beliczey elnök buzdította a gazdákat a bejelentésre, bár megemlítette, hogy az általános vélemény szerint az idén nem lesz kiállításra alkalmas állatállomány a vármegyében a nagy takarmányhiány miatt.

### Beliczey Géza indítványára: kíméletes adóbehajtást, célszerű közmunkákat!

Az elnök indítványára kimondta az ig. választmány, hogy az illetékes hatóságoktól kíméletet és méltányosságot kér a gazdák számára, különösen az adóbehajtásnál. Felhívják az alispánt és a kormányt, hogy mielőbb indítson itt az inséges mezőgazdasági munkásság foglalkoztatása céljából olyan útjavítási munkákat, amelyek komoly haszonnal járnak. Az ilyen célszerű munkák kiválasztását, illetve kiadását bízzák az alispán elnöklété alatt megalakítandó helyi bizottságra.

Dr. Holländer Lipót: Fel kell hívni a kormány figyelmét arra, hogy a mostoha időjárás viszonyok következtében rendkívül nagy kárt szenvedeti gazdák képtelenek eleget tenni adó- és kamattfizetési kötelezettségeiknek.

### Felirat a kormányhoz.

Pongrácz Jenő gróf országgyűlési képviselő azt tette szóvá, hogy a Futura éppen Békés vármegyére állapított meg legalacsonyabbban a búza minimális árát, holott itt szenvedtek legnagyobb kárt a gazdák. Javasolta, írjon fel az egyesület a kormányhoz aziránt, hogy emeljék fel a vármegyére megállapított búzaárát és a fuvardíj differenciát számolják el valami más módon.

Beliczey Géza azzal egészítette ki az egyhangúan elfogadott indítványt, hogy a vármegyehez is írjanak át a kérés támogatása érdekében.

Dr. Darók József a földművelésügyi minisztertől érkezett rendelkezéseket ismertette s a vetőmaghitellel kapcsolatban Márky Jenő vármegyei gazdasági felügyelő jelentette, hogy a vármegye 50 vagon vetőmag búza kölcsönt kapott, amely kevés ugyan, de többre nem lehet számítani.

Vitéz Bocskóy András gazdasági népisk. igazgató hangoztatta, hogy az eddigi vetőmagkiutalás csak a fagykár alapján történt. Azóta beköszöntött az aszály, aminek következtében az egész vármegyének kiutalt 50 vagon búza vetőmag néhol egyetlen községnek sem elég. Indítványára kimondta a választmány, hogy újabb vetőmagkölcsön kiutalását kéri.

Pongrácz gróf előbbi indítványát újabbal egészítette ki, amelynek értelmében elhatározták, hogy a kormányhoz és támogatásért a vármegyehez is eljuttatandó feliratban a kiviteli piactól távol eső, hátrányos helyzetben levő békésvármegyei földek kataszteri tiszta jövedelmének adózási szempontból való leszállí-

tását, a mostaninál alacsonyabbra való megállapítását kéri.

Kohn Dávid az ilyen irányú memorandum elkészítésére vállalkozott.

Wenckheim László gróf felemeltette, hogy az egyik gyulai lapban túl magas becslést közöltek a vármegye átlagos búzaterméséről. Kérdést intézett az illetékes hatóságokhoz, hogy honnan veszik ezeket az adatokat.

Márky Jenő vm. gazdasági felügyelő, mint illetékes hatóság kijelentette, hogy a gazdasági tudósítókól kéthetenként beérkező jelentések alapján számítják ki az átlagot, amely eddig búzában a vármegyére 'ka'asz'ra is hódanként 560 kő. Ez nem végleges és valószínűleg csökken, mert még nincs benne Békéscsaba terméseredménye.

Dr. Láng Frigyes egyesületi ügyész: Vannak egymászás eredmények is!

Wenckheim László gróf kijelentette, hogy az 560 kilós vármegyei átlagot is túl magasnak látja a megyebei termés valódi mennyiségéhez képest.

**Dr. Darók József**  
az egyesület titkára.

A társaságoktól érkezett megkeresések tárgyalása után Beliczey enők az ügyvezető titkár elhunytával szükségessé vált intézkedések ügyében tette meg javaslatait, amelyeket az igazgató választmány elfogadott. Ezek szerint az elhunyt Solyomi Lipót özvegyének kegydíjat szavaztak meg. Az ügyvezető titkári állást nem töltötték be, hanem az enők dr. Darók Józsefet, aki nagy szorgalommal és rátermettséggel ügyek szik ellátni a teendőket, havi 120 pengő fizetéssel titkárrá nevezte ki, amit az igazgató választmány tudomásul vett. Az ügyvezető titkár használatában volt lakást november 1-től bérebeadják.

A később betöltésre kerülő ügyv. titkári állás szolgálati viszonyának szabályozására alapszabálymódosítást fogadtak el.

Vitéz Orsovay Alajos m. kir. gazdasági tanácsos, jószágigazgató az ügyvezető titkári állás betöltésénél a pályázat kiírását kívánta november 1-re, de ez a határidő az előbb hozott határozat értelmében későbbi időpontra toltott el.

A tagdíjhátralékok behajtására hoztak határozatot ezután, majd vitéz Orsovay Alajos baiczai Beliczey Miklósnak Orosházán elfogadott előterjesztésére utalva javasolta, hogy a kormányhoz intézendő feliratban tiltakozzanak a MÁV szállítási kedvezményeinek mostani engedélyezési formája ellen. Tekintettel a buzaár alacsony megállapítására, generális intézkedéssel szállítsák le a vasúti fuvardíjat. Vitéz Orsovay indítványát egyhanguan elfogadták s hasonlóan dr. Darók titkárnak is a vármegyei időjárásjelző hirszolgálat megszervezésére vonatkozó indítványát is. E szerint minden községben egy-egy hivatalos megbízott jegyezne a napi hőmérsékleti és csapadékviszonyokat s az adatokat jelentené naponként a Vármegyei Gazdasági Egyesületnek, amely nyilvánosság elé bocsátaná az egész vármegyéből hozzá befutó adatokat. Így az agrárlakosság nélkülözhetetlenül fontos tájékozódást szerezhetne mindig a megyebei időjárás viszonyokról.

Ezzel a tárgysorozat kimerült s az enők a gyűlést berekesztette.

## Petneházy Antal kerül az iparügyi miniszterium élére

Az ipari miniszterium augusztus 1-én kezdi meg munkáját. Vasárnap jelenik meg Petneházy Antal államtitkár miniszteri kinevezése a hivatalos lapban.

## Julius 31-re összehívták a Népszövetségi Tanácsot

### Abesszin-, japán- és angolellenes tüntetések Rómában

Az olasz-abesszin viszály békés elintézésére irányuló fíradások ugyátszik mégis sikerre vezetnek. A Népszövetségi Tanácsülésre hívták össze július 31-re, bár feladó olasz helyen ismételt hangot tartták, hogy Róma a Népszövetségi Tanácsnak a mostani helyzetben való összehívását nem tartja helyesnek és úgy véli, hogy a Tanács összehívása megnehezíti a London, Páris és Róma kormányai közötti tárgyalások folytatását.

Párisban úgy vélik, hogy a Népszövetségi Tanács eredményesen tud közreműködni Olaszország és Etiópia között, úgyhogy kijelöli az ötödik döntőbírói körülírja hatáskörét. Olaszország és Etiópia között a közvetlen meg egyezés teljesen lehetetlen, mert Olaszország az ötödik döntőbírói hatáskörét is az utolsó esetre kívánja korlátozni, Etiópia szerint az ötödik döntőbírói hatáskörét a Népszövetségi Tanácsnak kell megállapítani. A Népszövetségi Tanács eljárása előmozdítja a békítő eljárást az 1928-i olasz-etiópiai egyezmény alapján és új határidőt adhat az 1906-i egyezmény alábbi hatáskörének, hogy egymással tanácskozzanak. Londonban azt tartják, hogy az olasz kormány Avenolhoz intézett távirata, melyben késznek nyilatkozott a békítő eljárás folytatására, új fordulatot adott az olasz-abesszin vitának.

Népszövetségi körökben a Reu-

ter iroda genfi levelezőjének értesülése szerint úgy vélik, hogy ha Abesszin is hozzájárul ahhoz az olasz javaslatához, hogy a békítő eljárástól zárják ki az incidensek tárgyalását, úgy a jövő hétre összehívott tanácsülés tárgytalanná válik. A Reuter iroda római jelentése szerint Savich államtitkár tegnap a római angol és francia nagykövettel a népszövetségi tanácsulással szemben következő eljárásról tanácskozott. Olaszország szívesebben látná a békítő eljárást folytatását, mint a tanácsülés megtagadását és semmi esetre sem jelenik meg azon augusztus 25-e előtt. Az angol kormánynak azt a döntést, hogy megállítsa a fegyverszállítást úgy Abessziniába, mint Olaszországba, vegyes érzelmekkel fogadták Londonban. Azt azonban nem tekintik barátságos eljárásnak, hogy Anglia megengedi a fegyvereknek Anglián keresztül való átszállítását Abessziniába.

London július 26

Az angol sajtó élénk figyelemmel szemléli azokat a tüntéseket, amelyek csütörtökön este lezajlottak s amelyek nemcsak Etiópia és Japán, hanem Anglia ellen is irányultak. A falragasok egyike angol és japán katonát ábrázol, amikor karjukon egy négett visznek, egy másikon egy skót katonát kezelt fog egy fekete benszülöttel s a következő hang hallatszik a tömegből: »Málta«.

## Sopron után Békés vármegyében kezdik meg a földgázkutatót!

### Tárják fel a gazdag békéscsabai földgázleleteket

Megírtuk, hogy a sopronmegyei Mihályi községben óriási mennyiségű földgázra bukkantak az «Europaen Gaz and Electric Company» angol-amerikai vállalkozás geológusai.

Az idegen társaság évekkal ezelőtt szerződést kötött a magyar állammal, amelynek értelmében a vállalatnak joga van az ország területén földolaj után fúrásokat végezni és földgáz után kutatni. A megállapodás egyik pontja szerint, hogyha a kutatások egyik helyen eredménnyel járnak, vagyis, ha a vállalat földgázra, vagy olajra bukkon kötelessége a további megjelölt helyeken folytatni a fúrást.

A Körösvidék évekkal ezelőtt kimutatta, hogy Békéscsabán és környékén földgázforrások vannak, melyek feltárása a város és az ország érdeke. Most itt az alkalom, hogy az illetékesek figyelme a békéscsabai földgázforrások felé irányuljon.

Kívánatos volna, ha a polgár-

mester felhívna az illetékes körök figyelmét azokra a jelenségekre, amelyek kétségtelenül igazolják, hogy Békéscsabán eredménnyel járna a földgáz utáni kutatás. A városnak ki kell járnia, hogy az angol-amerikai tőke Békéscsabára jöjjön s itt végezzen próbafúrásokat.

Békéscsabán kívül az egész vármegye területén gazdag földgázleletek vannak s mint azt a szakkörök is többször kimutatták, vármegyénk területén biztos eredménnyel járnának a fúrások.

Hangsúlyoznunk sem kell, hogy az egész vármegye lakosságára nézve, milyen roppant jelentősége lenne, ha a földgázleleteket feltárnák, éppen azért ismételt felhívjuk a város és a vármegye vezetőit, kövessenek el minden tőlük telhetőt, hogy az angol-amerikai tőke vállalt kötelezettségéhez híven most itt, Békésvármegyében kezdje el a földgázkutatót.

## Még nem oldódott meg a holland kormányválság

Brüsszel, július 26. A holland kormányválságot még nem sikerült megoldani. Hivatalosan is közölték, hogy a kormány bejelentette Vilma királynőnek lemondását, aki azt elfogadta és fenntartotta magának a döntést. Felkérte a kormányt a kormányzati ügyek továbbvitelére és mindazoknak az intézkedésekre a megtételére, amelyek a mostani nehéz időkben a kormányra várnak. A kormány élni fog azzal a legnagyobb hatáskörrel, amellyel csak lemondásában levő kormány élhet, hogy megvédelmezze a valutát. Ebből azt a következtetést vonják le, hogy a királynő az új kormány megalakításától teszi függővé hogy minden értékesítőketési irányzatot kikapcsol programjából.

## Görögország megtorló intézkedései Románia ellen

Athén, július 26. A görög kormány július 11-én életbeléptetett új román külkereskedelmi rendszer elleni védekezéséppen július 16-iki hatállyal a romániai árubevételre ugyancsak 44 százalékos bevételi illetéket vetett ki. A galaci román gabona és faexportörök táviratilag kérték a román kereskedelemügyi minisztert, hogy a Görögországgal felmerült konfliktust lehetőleg késedelem nélkül, rövid úton, szóbeli tárgyalással igyekezzen elsimítani. A Görögország felé irányuló áruberakodást egyelőre felfüggesztették.

## A kisgazdáknak nem kell bejelenteniök a hizókat

Megírtuk, hogy a földművelésügyi miniszter bejelentési kötelezettséget rendelt el a hizalásba fogott állatokra vonatkozóan. Minden negyedévben be kell jelenteni a hizalásba fogott jószágok számát, hogy a kormánynak tájékozódása legyen és ehhez képest igyekezzen külföldi piacok szerzéséről gondoskodni.

A rendelet kis nyugtalanságot okozott a kisemberek körében. Nem szívesen vennék, ha a hatóságnak tudomása volna minden egyes hizóról.

A miniszteri rendelet végrehajtási utasítása megnyugtathatja a kisembereket: rájuk nem vonatkozik a bejelentési kötelezettség. Csak az iparszerű hizalással foglalkozók és a 200 holdnál nagyobb földbirtokkal rendelkezők tartoznak bejelentést tenni, ha eladás céljaira legalább 8 szarvas marhát vagy 20 hizalás alatt álló sertést tartanak.

## Békéscsabán helvenhárom ingyenes sertés beoltását engedélyezte az alispán

A polgármester nemrég tett előterjesztésére most értesítette a vármegye alispánja a polgármestert, hogy 21 békéscsabai lakos 73 darab sertésének sertéspestis elleni szímulán oltásához szükséges 2760 köbcentiméter szérumot és 80 köbcentiméter vírust az állategészségügyi ebadóalaprak erre a célra szolgáló költségvetési fedezetének terhére engedélyezte, a zal a feltétellel, hogy a szabályszerű állatorvosi oltási költségek az állatorvosokat terhelik.

# HIREK

— Tegnap tartotta dr. Tauszig Rezső okl. közgazda a Kereskedelmi Csarnokban előadását «A hitelválság problémái» címen, amelyben ismertette a hitel közgazdasági szerepét, a különböző hitelrendszereket, a hitel forgalmi összefüggését a valuta kérdéssel és külföldi példákon a hitel-infláció közgazdasági hatásait. A mindvégig érdekes előadást szép számú közönség hallgatta végig, amelynek sorában ott láttuk viléz Jánossy Gyula polgármestert is. Az előadót értékes munkájáért lelkesen megtapsolták.

— **Dr. Bakó Lajos rendőrségéd fogalmazót Budapestre helyezték.** Ferenczy főkapitány mai napirendjében közli, hogy a belügyminiszter Békéscsabáról a budapesti főkapitányságra helyezte át dr. Bakó Lajos rendőrségéd fogalmazót.

— **Névváltoztatás.** A belügyminiszter engedélyével Jelenka Pál címz. örvezető, békéscsabai lakos, nevét Járjai névre változtatta át.

— **Engedélyezte a miniszter a békéscsabai állatkiállítását.** A Budapesti Közlöny mai száma közli a földművelésügyi miniszternek azt a rendeletét, amely engedélyezi a szeptember 7—8 án Békéscsabán megrendezésre kerülő, megyei jellegű állatkiállítását.

— **Békés vármegye a szegedi háziipari kerülethez tartozik.** A kereskedelmi miniszter értesítette a vármegye alispánját, hogy Békés vármegye július 1-től a szegedi háziipari kerülethez tartozik, amelynek vezetésével Welebnay Vincem kir. háziipari felügyelőt bízták meg. A háziipari kerület felállítására magyar népművészeti és háziipari készítmények védelmét szolgálja.

— **Terjed a budapesti építőipari munkások sztrájkja.** Az építőipari munkások sztrájkjához ma Újpesten 1200 munkás csatlakozott. A budapesti rendőrség erős készenlétben vigyáz a nyugalomra.

\* **Mentőszekrények felszerelése és kiegészítése** Maczák Adám drogériájában.

— **A kisiparosok ipartestületi bizonyítványainak érvényessége.** A kereskedelmi miniszter körlevelével úgy intézkedett, hogy a közszállítások alkalmával az ipartestületek által kiállított és a kisiparos jellegzet igazoló bizonyítványok a kiállítás napjától hat hónapig fogadhatók el. Annak, hogy az ilyen bizonyítványok ezen időn belül közjegyzőileg hiteles másolatban csatolhassanak a közszállítási ajánlatokhoz, a miniszter rendelete értelmében nincsen semmi akadálya.

\* **Láb, kéz és hónalj izzadás ellen** használja a SUCCO izzadás elleni szert. Kapható: gyógyszerárakban és drogériákban.

— **Az országos vásárok hétköznapra való áthelyezése.** A kereskedelmi miniszter közölte a törvényhatóságok vezetőivel, hogy a vásárnapi ipari munkaszünet kiterjesztéséről szóló rendelettel kapcsolatban kívánatos volna az országos vásároknak vasárnapról hétköznapra való áthelyezése.

\* **Mentőszekrény felszereléshez** kötszerek a legolcsóbban a Központi Drogériában, Békéscsaba, Szent István-tér 16.

## Felakasztotta magát egy fiatal békéscsabai vasúti segédlist

### Holtan találtak rá a padlásán

Egy békéscsabai fiatalember dobta el magát az életel csütörtökről péntekre virradó éjjel. Az életunt Frankó Mihály 34 éves nőtlen, békéscsabai MÁV segédlist, Aranyutca 8. szám alatti lakos. Frankó az éj folyamán, mikor már mindenki nyugovóra tért a házban, felment a padlásra és ott a gerendába vert szegre felakasztotta magát.

A kora reggeli órákban feltűnt hozzátartozóinak szokatlan távolléte és rosszat sejtve keresésére indultak. Első útjuk a padlásra vezetett, ahol meg is találták Frankó Mihályt, de már nem volt benne élet. Halála, amelyet fulladás okozott, már órákkal azelőtt bekövetkezett. Búcsúlevelet nem találtak nála. Tettét valószínűleg szerelmi bánatában követte el.

Mivel az ügyészség a temetési engedélyt nem adta meg, a holttestet a kórház halottas-házába vitték, ahol pénteken délután felboncolták. A boncolás eredményéről lapunk zártáig nem kaptunk értesítést.

## A szegedi tábla is elítélte a Békés és Csongrád vármegyét végigfosztott tolvajbandát

Golágyi Mihály és Károly, valamint Gáspár Pálné az elmúlt évben rettegettségben tartottak sorozatos beöréseikkel egész Békés és Csongrád vármegyét. Kerékpáron járták éjszakánként az egyes községeket és mindenütt lopásokat és betöréseket követtek el. Fogyvert is vittek magukkal s el voltak szánva, hogy szükség esetén azt használják is.

A csendőrség azonban mindhármukat elfogta és elsőfokon a gyulai törvényszék ítélkezett fe-

lettük. A törvényszék Golágyi Mihályt 5 évi szigorított dologházra, Golágyi Károlyt 2 évi fagyházra és Gáspár Pálnét 7 hónapi fagyházra ítélte. Fellebbezés folytán csütörtökön került a társaság ügye a szegedi tábla szüneti tanácsa elé, amely Golágyi Mihály büntetését 8 évi szigorított dologházra, Golágyi Károly büntetését 5 évi fagyházra emelte fel, a harmadrendű vádlott büntetését pedig helyben hagyta.

— **Százötven cigánypár eszkövéje Kiskunhalason.** Kiskunhalasról jelentik: A halasi cigányvárosban több mint ötszáz cigány él és egyetlen egy pár sem kötött törvényes házasságot. A cigányok igen szaporak és minden születés törvénytelen. A Stefánia Szövetség halasi gondozónője, az előző, dr. Fekete Imréné utasítására rávevtek a cigányokat, hogy kössenek törvényes házasságot. Úgy tervezik, hogy októberben 150 cigánypárt adnak össze. A város nagy cigánylakodalmat rendez és birkapaprikással, ujjborral vendégeli meg Fáraó népét.

— **Országos vásár.** A városhoz érkezett hivatalos értesítés szerint a legközelebbi országos vásárt Berettyóújfaluban augusztus 8-án tartják meg.

\* **Győződjön meg arról, hogy** olcsóbb és jobb a Schmieder-féle borkesztyű. Kapható Schmieder Elzánál, Andrassy-út 12. Kesztyűké-

— **Csólnakon Szegedtől Körösladányig.** A szegedi laipari iskola 531 sz. „Kohári” cserkészcsapat víziörse Kaiser József cserkészparancsnok vezetésével vizitátorba indultak a Tiszán, a Hármaskörösön és a Sebes-Körösön egész Körösladányig. A hosszú és fárasztó utat egy 12 személyes csónakkal tették meg. Az örs hétfőn érkezett Körösladányba, ahol két napot tartózkodott, majd csütörtökön indult vissza Szegedre.

— **Értesítés.** A békéscsabai HON Sz csoport elnöksége ezúton is értesíti tagjait, hogy akik téli tűzifa szükségleteiket részbefizetés alapján óhajlják beszerezni, jelentkezzenek e célból a csoport jegyzőjénél, Fischer Imre könyvtárosnál (Kossuth-tér).

— **Ezen a héten a Lőrinczy és Abonyi gyógyszerárak tartanak éjféli szolgálatot.**

— **Halálra gázolt egy kislányt az autó a tótkomlói országúton.** Halálos kimenetelű szerencsétlenség történt a tótkomlói országúton. Nemes Károly makói autótulajdonos autója elütötte Kenyercsán Pal tótkomlói földműves 8 éves Mariska nevű kislányát. A sulvosan sérült kislányt a makói kórházba vitték, ahol az operáció után belehalt szerzett sebibe. A tótkomlói csendőrség megindította a nyomozást annak tisztázására, hogy a halálos szerencsétlenségért kit terhel felelősség.

— **Aratási bál.** A Békéscsabai Általános Népegylet műkedvelő ifjúsága augusztus 3-án, szombaton este 8 órai kezdettel aratási bált rendez a Népegylet helyiségeiben. Belépődíj: személyjegy 60 fillér. Jó zene, különféle ételek és italok. Külön meghívókat nem ad ki, de minden érdeklődőt szívesen lát a rendezőség.

— **Felakasztotta magát egy kecskeméti asszony.** Boksa Menyhértné 40 éves kecskeméti asszony lakásán felakasztotta magát. Mire rátaláltak halott volt. Családi bajok miatt követte el végzetes tettet.

— **A cséplőgép dobjába esett egy tótkomlói legény.** Borzalmas szerencsétlenség történt Tótkomlós közelében. Bellán András 18 éves tótkomlói legény, részemunkás, aki mint etető dolgozott a gépnél, a cséplő tetejéről át akart ugrani az asztagra. Közben megcsuszott, egyensúlyát elvesztette és a dobba esett, melyből leszakította karját. A rettenetesen vérző Bellánt sietve szállították be a makói kórházba, ahol nyomban műtétet hajtottak végre rajta. Állapota életveszélyes.

— **Eltörte a karját a cséplőgép-nél.** Sulyos szerencsétlenség történt a napokban az egyik gyulai tanyán a cséplőgép-nél. Pihány György dombegyházi aratómunkás a cséplőgéphez támasztott letáráról olyan szerencsétlenül esett le, hogy karját törte. A szerencsétlenül járt munkást a gyulai kórházba szállították. A lefolytatott vizsgálat megállapította, hogy a balesetért senkit sem terhel felelősség.

— **Tízezer hold szikes földet tesznek termővé Borsodban.** A „Pesti Tőzsde” írja: Miskolcra jelentik: A most megalakított Borsodmegyei Armentesítő Társulat a Tisza árvizeinek megakadályozásával egyidejűen tervbavette azt is, hogy a nyílt árterek megszuálhatatlan, szikes területeit mivélés alá lehessen fogni. Ennek egyetlen módja ennek a területnek öntözése, aminek terveit a miskolci állami kulturmérnöki hivatal már el is készítette. A nagyszabású tervezéssel kapcsolatosan részletes geológiai felvételeket készítettek, amelyeknek során megállapították, hogy mintegy 27.950 katasztrális holdat kitevő artéren mintegy 10.800 katasztrális hold gyengén termő, de javítható szikes talajú terület van. Ezt a szikes területet bőséges öntözéssel akarják művelhetővé és termővé változtatni, mégpedig olyan módon, hogy részben öntözőművekkel, részben pedig vízrendezéssel oldanak meg a kérdést. A szikes tizezer holdnak öntözési műveit a lehetőség szerint már a közeljövőben megvalósítják, miután ezek iránt a lakosság tulnyomó részében megvan az anyagi hozzájárulás szándéka is.

**NYITOTT FEL!**

## CSABA MOZGÓ

Julius 27-28-án, szombat 1/27, 1/29, vasárnap 3, 5, 7, 9.  
Vasárnap a 3 órai előadás zóna!

**A leghatalmasabb cirkuszfilm!      Legnagyobb bravurok!**

**Harry Piel nagyszabású 100-ik jubiláris filmje a**

# Cirkusz hercege

**Susi Lanner, Hilde Hildebrand, Hans Junkermann és a csodásan idomított cirkuszi állatsereglet**

**Magyar Híradó**

— **A kazánból kiáradó gőz összeégette a gépészt.** Szabó Ferenc gyulai gépész Hermann Sebestyén gépe mellett dolgozott. Munkájában a kazán egyik csavarja meglazult és az így támadt nyíláson kiáramló forró gőz több helyen összeégette Szabó testét, aki súlyos másodfokú égési sebet szenvedett. A gyulai kórházban ápolják.

— **Vérmérgezés.** Súlyos sérüléssel szállították a mentők csütörtökön délután a békéscsabai közpórházba Vantera Judit 17 éves munkánőt, Matyás Király-utca 10 szám alatti lakost. Vantera Judit a békéscsabai határban cséplésnél dolgozott, mint részes munkás. Munkájában a szalma jobb lábán sebet ejtett, melyet nem vett komolyan. A jelentékeltenek látszó sérülés elmérgesedett, úgyhogy a fiatal leányt orvosai tanácsra a közpórházba kellett szállítani. A kórházban megvizsgálták és súlyos vérmérgezést állapítottak meg.

— **Nemzetközi vásár Rio de Janeiroban.** Rio de Janeiroban ez év október 12. és november 15. között tartják meg a VIII. Nemzetközi Vásárt. Brazília évenként csak ezt az egy vásárt rendezi s éppen ezért a brazil kormány az ezen résztvevő kiállítóknak nagy előnyöket biztosít. A külföldi résztvevők árúkiutdeményeit a braziliai hajók (Lloyd Brasileiro — Hamburg I., Agencia D. Fuhrmann, Nissle u. Gunther Nfr. — Alsterthor 21.) kedvezményesen szállítják és a vámilletékektől mentesítik. A jelentkezések határideje a kiállítást megelőző harmincadik nap. Résztvenni szándékozónak Rio de Janeiro város polgármesteri hivatala (Prefeitura da Cidade Rio de Janeiro, Seccao da Feira International de Amstras) részletes felvilágosítást nyújt.

— **Magyar-svájci külforgalom júniusban.** A svájci statisztikai hivatal kimutatása szerint Svájc június hó folyamán 110,382,367 frank értékű árut vitt be, míg kivitele ugyanakkor 67,299,418 frank volt. Az elmúlt év júniusának beviteli értéke 120,634,692, a kivitelé pedig 66,957,138 frank. Ez összegből Magyarország a következőképpen részesedett: kivittünk Svájcba 1,673,916, — behoztunk Svájból 7,47,453 frank értékű árut. Amíg Svájcba irányuló kivitelünk júniusban 1,358,216 frankkal, azaz 44.8 százalékkal csökkent, onnan származó behozatalunk 206,339 frankkal, vagyis 38 százalékkal emelkedett. A búzakivitel csökkent, ami a múltévi gyöngye termékkel áll szoros összefüggésben.

— **Anglia baromfibeveite.** Londonból jelentik: Anglia baromfibeveite a július 10-ével végződött héten 1,161.5 (az előző héten 516) q volt, mely mennyiségből Magyarország nem részesedett. Árufajta szerint: csirkéből 509.5 (392.5) q volt a bevitel s ebből 270 (254) q-t az Ir szabadállam, 98 (80.5) q-t Lengyelország és 81 (—) q-t Uruguay szállított. A 260.5 (5) q-s pulykabeveitekből Argentina 259 (—) q-t szállított. Az egyéb baromfi (kacsa, liba, stb.) mennyisége 396.3 (118.5) q volt, melyből legnagyobb mennyisége: — 278.5 (—) q-i — Oroszország szállította, utána pedig az Ir szabadállam következett 75 (78) q-val. A kimutatolt héten Magyarország 132.5 (252.5) q vaját és 196 (199.5) q bacont szállított Angliába. Június hónapban 2,032.5 (2,027.5) q volt angliai vajkivitelünk, míg a január — júniusi időszakban 5,110 (9,043) q vaját vittünk ki Angliába. (MEK.)

**A kiadásért felelős Uhrin János.**

## Időjárás

Hőminimum + 14.1 C°  
Hőmaximum + 29.6 C°  
A föld felszínén + 13.0  
Légnyomás 760.7 mm.  
Csapadék 0.0 mm

Várható időjárás a következő 24 órára: Kevés felhő, hőemelkedés, keleten esetleg még északnyugati, az ország többi részében déleleti légáramlás.

## Átszervezik a lengyel mezőgazdaságot

Varsó, július 26. A varsói mezőgazdasági kamara a hatáskörébe tartozó mezőgazdasági szervezetek támogatásával oly irányú propagandába kezdett, hogy a mezőgazdasági üzemek szervezzék át termelésüket, és pedig úgy, hogy hagyjanak fel a tisztán gabonatermelésre beállított gazdálkodással és igyekezzenek az állati termékek termelését a lehetőség szerint fokozni. Mint hogy azonban az ilyen fajta termékek elhelyezése az egyes gazdaságok által nehezebb és nem is eléggé gazdaságos, a varsói mezőgazdasági kamara elhatározta, hogy az ország fontosabb mezőgazdasági központjaiban mindentől vásárló telepeket szervez szövetkezeti alapon, amelyek működését később a gazdaságokban szükséges ipari termékek eladására is kifejlesztik. Ez a tervet annál is inkább nagyobb jelentőségű, mert különösen az angliai szalonna, bacon és sonkakivitel egyre nagyobb lehetőségeket nyújt és így a mezőgazdaságnak a mai tisztán gabonatermelésre berendezkedett termelési rendjét sokkal hasznosabbá teszi. A gazdaságok átalakításán, ami viszont a mezőgazdaság jelenlegi igen szomorú helyzetében az ország érdekében nagyon is kívánatos volna. A gazdasági és termelési körök ezt a kezdeményezést mindenütt nagy megértéssel fogadták és lelkesen támogatják.

## Kerektő fürdő

### hasznos és olcsó!

Szoba 50—80 fillérig, kád 50 fillér, ebéd 80 fillér.

### Kocsi Gyepárosfürdőtől díjtalan.

Szíves pártfogást kér

### özv. Bordás Mihályné tulajdonos.

## MOZI

### A CIRKUSZ HERCEGE

Harry Piel századik filmje

Bemutatja a Csaba Mozgó július 27-én és 28-án

Harry Piel, a bravúr filmek régi mestere elérte azt, amit még filmrendező a ig ért el: századik filmjét mutatta be. Harry Piel irta, rendezte és játszotta mind a száz filmjét és így bármás jubileumot ül. Ennek a hármass jubileumnak a díszje „A cirkusz hercege” című film. Épkézláb, rendkívül érdekes mese, hazai kiállítás, jó szereposztás jellemzik a jubiláló filmet, amelyen Harry Piel mellett elefánt, ló, csimpánz, papagály és foxi kutyák szerepelnek, hanem játszanak is. Harry Piel kitűnő idomítási szá-

mot ad elő a négy lábú színészekkel a cirkusz porondján, de az állatszereplők ezenkívül is kedvesen, érdekesen vesznek részt a cselekménybonyolításban.

## Rádió

### A rádió szombati műsora:

6.45: Torna. 7.00: Hanglemezek. 10.20: Kármán József: «Fanny hagyományai»-ból. 10.45: Mit nézzünk meg vasárnap? 12.05: Losonczy-Schweitzer Oszkár szalonzenekara. 1.30: Hanglemezek. 4.10: Somfay Margit meséi. 5: Rádió a rádióról. 5.20: Czicza József és cigányzenekara. 6.05: Más otthon és más idehaza. A pályadíjnyertesként Budapesten tartózkodó Amerikában született magyar fiatalokkal beszélget K. Halász Gyula. 6.40: Hanglemezek. 6.55: Zakariás János postamérnök előadása. 7.40: «Carducci» Radó Antal előadása. 8.15: A Budapesti Szimfonikus Zenekar operettelőadásának közvetítése a székesfővárosi Állat- és Növénykertből: «Gésák». 10.55: A rádió külügyi negyedórása. 11.15: Pataky Vilmos jazz-zenekarának műsora. — Budapest II.: 5.30: «A Zala-csatorna mentén.» Irtó: Horváth Károly dr. 6.05: Az Operaház tagjából alakult zenekar. 7.35: Mezőgazdasági félóra. 8.20: Waldbauer-Kerpéy-vonósnégyes.

## Sport

### Nehéz küzdelem után győzött a magyar vízipólócsapat

A forduló meglepetése a németek veresége a svédektől - Meglepő a franciák nagyarányú győzelme

Csütörtökön kezdődtek a brüsszeli uszóstadionban a Klébsberg kupa küzdelmei. Mint tegnapi beszámolóinkban már említettük, nehéz mérkőzés várt a magyar vízipólócsapatra, miután a vendéglátó belgákkal játszottak. De még sem volt annyira nehéz a magyar csapat számára a mérkőzés, hogy azt sikeresen ne vívta volna meg. Ez zel szemben a német csapat veresége meglepetés a svédéül. Vereségük teljesen megérdemelt volt. Viszont a francia csapat imponáló győzelme a jugoszlávok ellen feltűnő Rész e es eredmények:

Magyarország—Belgium 9:5 (4:3) Biró: Green (Anglia). A mérkőzés III. Lipót belga király jelenlétében zajlott le. A király egyenes kívánságára játszottak a mérkőzést tegnap abban az időpontban, amelyre kitűzték. Első gólt a belgák dobták, majd a magyar csapat egyenlített, ezután a belgák kétszer egyenlítették végül is a magyar csapat nagyobb tudásával biztosan győzött a saját pályaelőnyét élvező belgák ellen.

A francia csapat nem kis meglepetésre 5:0 (4:0) arányban fölényes játékkal intézte el a jugoszlávokat. Különösen a francia Guvelier volt nagy.

A nap legnagyobb meglepetését a németek veresége hozta a svédektől. Eredmény: Svédország—Németország 5:3 (4:1). Az első félidőben a svédok nagyszerűen játszottak, úgyhogy be is biztosították a győzelmet, a második félidőben már inkább erőszakos játékok voltak és ez jobban kedvezett a németeknek.

Ma szünet van. Holnap folytatódhatnak a küzdelmek.

## Öcskavas, toll, nyersbőr és csont

legelőnyösebben eladható

## MARKOVITS MIKSA Jókai-utca 15 szám alatti telepén.

Használható jó vasak legelőnyösebben vásárolhatók.

## Tőzsde

### Valuták:

Angol font	16.70—17.00
100 Dollár	336.80—340.80
100 Hollandi forint	227.50—229.50
100 Német márka	136.00—137.60
100 Cseh korona	14.15—14.35
100 Dinár	7.80—7.95
100 Lira	29.90—30.25
100 Francia frank	22.30—22.50
100 Sváici frank	110.70—111.65
100 Lei	2.90—3.10

### Gabonaárak:

77 kg. tv. buza	15.05—15.25
78 kg. tv. buza	15.20—15.40
79 kg. tv. buza	15.35—15.55
80 kg. tv. buza	15.50—15.70
Rozs	12.90—13.00
Takarmányárpa	14.00—14.25
Sörárpa	16.00—16.25
Zab	16.50—16.70
Tengeri	13.60—13.80
Korpa	11.80—12.00

### Készárú piac:

Az irányzat szilárd, forgalom élénk. Az előző napi árakhoz viszonyítva a buza 15, a rozs 20, az árpa 5, a zab 25 fillérrel javult mázsánként.

### Határidős piac:

Az irányzat ingadozó, forgalom élénk.

### Ferencvárosi sertésvásár:

Árak fiataloké: 62—70, közép 80—83, nehéz 84—85.

## APRÓHIRDETESEK

Gazdasági épületekkel, uralakkal, gyümölcsösökkel felszerelt, 3 kilométerre fekvő 20 holdas földemet hasznosbérbe adom. Személyautómat is eladom. Vértességyvéd.

Négy középiskolát végzett ügyes fiú tanulóknak felvetetik a Gintler börtületben.

Veszek egyszemes kihuzhatós **100-csövet.** Pepó, IV., Sip u. 8.

Egy jókarban levő, esetleg új stráfkocsit keres megvételre Ladányi Kálmán Koröstarcsa. Ertesítést árral megjelölve levelben kérem.

Jókarban levő különböző méretű üzleti **laportok** eladó. Érdeklődni Adler Lajos cipőáruházában. 3771

Sertéskusból készült prima száraz vastagkőbász kg-ent 2.30 pengőért kapható Farkas Antalnál, Andrassy-ut 48. 3617

**Eladó hajókocsi,** fedelestíntó, kordé Suhajdanál, vasutalommal. 3471

**Jókarban levő** biliárdasztal, sörparázs, kiméropuldt, borszűrő és egyéb vendéglői berendezések eladó a Kereskedelmi Csarnokban. 3598

**Sopronyon** 25 hold bérbeadó. Bővebbet ugyanott 459 tanyaszám. 3603

**Kiherendésen** 14 hold tanvával bérbeadó. Bővebbet I., Arany u. 37. Rajtár Jánosnál. 3637

Ma délelőtt a városi strandfürdő férfifoltozó 182. számú fiójában felejtettem acél Omega órát. Kérem a becsületes megtalálót a kiadchivatalban leadni az órát. Illő jutalomban részesül.

**Kiadja és nyomtatja a Körösvidék Rt.**